16/04/2019

“Κλαίει, γιατί χάθηκε το Σώμα του Κυρίου της και δεν ξέρει ποιος το πήρε”

/ Γνώμες

Δεύτε από θέας γυναίκες ευαγγελίστριαι, και τη Σιών είπατε. Δέχου παρ’ ημών χαράς ευαγγέλια της Αναστάσεως Χριστού.19

Φαίνεται από τα άγια Ευαγγέλια ότι η θαυμαστή Μαρία η Μαγδαληνή πήγε πολλές φορές εκείνο το βράδυ του Σαββάτου στον Τάφο. Πήγε πρώτα μαζί με την Θεοτόκο νύχτα ακόμη, πολύ πριν ξημερώση (Βλ. Ματθ. κη’, 1-10). Πήγε μαζί με άλλες γυναίκες αργό-τερα (Λουκ. κδ’ 1-10 και Μάρκ. ιστ’, 1-8). Ήρθε ακό-μη μία φορά μαζί με τους Αποστόλους Πέτρο και Ιω-άννη (Ιω. κ’, 1-10). Οι ευσεβείς Μυροφόρες γυναίκες αξιώθηκαν αυτές πρώτες να ακούσουν από Άγγελο Κυρίου το ευφρόσυνο μήνυμα ότι «ηγέρθη ο Κύριος» και να γίνουν πρώτες και αψευδείς μάρτυρες της Ανα-στάσεως.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς μας αναφέρει περί της επισκέψεως των Μυροφόρων στον τάφο: «Οι Μυ-ροφόρες ήταν πολλές και ήλθαν στον τάφο όχι μία φορά αλλά δύο και τρεις φορές, συντροφιά μεν αλλ’ όχι οι ίδιες και κατά τον όρθρο όλες, αλλά όχι την ί-δια ώρα ακριβώς. Η δε Μαγδαληνή ήλθε πάλι μόνη της και έμεινε περισσότερο. Πρώτη απ’ όλες ήλθε στον τάφο του Υιού του Θεού η Θεοτόκος,

έχοντας μαζί της την Μαρία την Μαγδαληνή... Η Παρθενομήτωρ έφθασε την στιγμή που γινόταν ο σεισμός, αποκυλίσθηκε η πέτρα και ανοιγόταν ο τάφος και οι φύλακες ήταν παρόντες, αν και συγκλονισμένοι από τον φόβο. Γι' αυτό μετά τον σεισμό αυτοί ανασηκώ-θηκαν και εκοίταξαν αμέσως να φύγουν, ενώ η Θεομήτωρ εντρυφούσε στην θέα. Εγώ, πάντως, νομίζω ό-τι γι' Αυτήν πρώτη ανοίχθηκε ο ζωηφόρος εκείνος Τάφος. Ότι γι' Αυτήν άστραψε έτσι ο άγγελος, ώστε αν και ήταν ακόμη σκοτάδι, Αυτή με το πλούσιο φως του αγγέλου όχι μόνο να δη ότι ο τάφος ήταν άδειος, αλλά και τα εντάφια να είναι τακτοποιημένα και πολυτρόπως να μαρτυρούν την έγερση του ενταφιασθέντος. Ήταν δε προφανώς ο ευαγγελιστής άγγελος ο ί-διος ο Γαβριήλ, ο οποίος λέγει στις γυναίκες που ή-σαν μαζί με την Θεοτόκο: "Μη φοβείσθε εσείς, ζητείτα τον Ιησού τον σταυρωμένον; Αναστήθηκε. Ιδού ο τόπος όπου εκειτόταν ο Κύριος..." Η θεομήτωρ Παρ-θένος συνοδευομένη από τις άλλες Μυροφόρες επέ-στρεψε και ιδού ο Ιησούς τις συνάντησε λέγοντας. "χαίρετε". Η Θεοτόκος, όταν συνάντησε τον Υιό της και Θεό, πρώτη από όλες τις άλλες είδε και αναγνώρι-σε τον Αναστάντα, και προσπίπτοντας έπιασε τα πό-δια Του και έγινε Απόστολός Του προς τους Αποστό-λους. Η Θεοτόκος πριν από όλους, Αυτή είδε τον Α-ναστάντα και απήλαυσε τη θεία ομιλία Του. ...Πρώτη και μόνη άγγιξε τα άχραντα πόδια Του, έστω και αν οι Ευαγγελισταί δεν τα λέγουν φανερά όλα αυτά, μη θέλοντας να προσαγάγουν ως μάρτυρα της Αναστάσε-ως την Μητέρα, για να μη δώσουν αφορμή υποψίας στους απίστους»20.

Μας αποκαλύπτει λοιπόν ο άγιος Γρηγόριος ο Πα-λαμάς, κινούμενος από αγάπη, αυτό που αναφέρεται συνεσκιασμένα από τους Ευαγγελιστές, ότι πρώτη απ' ό-λους τους ανθρώπους, η Θεοτόκος δέχθηκε το Ευαγγέ-λιο της Αναστάσεως του Κυρίου. Και ότι η αγία Μα-ρία η Μαγδαληνή και οι άλλες γυναίκες Μυροφόρες που είχαν έλθει ως τότε δεν κατενόησαν την σημασία των λόγων του αγγέλου και δεν εγνώρισαν αμέσως την αλήθεια. Διαπίστωσε μόνον την κένωση του Τάφου και έτρεξε η Μαρία η Μαγδαληνή στους Αποστόλους Πέ-τρο και Ιωάννη και τους μετέφερε μόνον αυτό, ότι δηλ. ο τάφος είναι άδειος. Και όταν η Θεοτόκος, μαζί με άλ-λες γυναίκες, επέστρεφε και συνήντησε στον δρόμο τον Ιησού και μίλησε μαζί Του και έπιασε τα άχραντα πό-δια Του, η αγία Μαρία η Μαγδαληνή δεν ήταν μαζί με την Μητέρα του Θεού, διότι είπε στους Αποστόλους: «εσήκωσαν τον Κύριο από το μνήμα και δεν γνωρίζουμε πού Τον τοποθέτησαν». Δεν είχε καταλάβει ακόμη τίπο-τε περί της Αναστάσεως. Οι δύο Μαθητές ήρθαν στον Τάφο τρέχοντας. Διαπίστωσαν ότι όσα τους είπε η γυ-ναίκα ήταν αληθινά. Μέσα στον άδειο τάφο ο Πέτρος με τον Ιωάννη είδαν τα οθόνια και το σουδάριον και έ-φυγαν. Η Μαρία η Μαγδαληνή, όμως, μένει κοντά στον Τάφο και κλαίει γοερά: «Ίστατο η Μαρία, έξωθεν του μνημείου κλαίουσα» (Βλ. Ιω. κ', 11). Κλαίει, γιατί χάθηκε το Σώμα του Κυρίου της και δεν ξέρει ποιος το πήρε. «Η χριστοφόρος Μαγδαληνή έμεινεν εμφιλοχω-ρούσα τω μνήματι και περιενόστει αλύουσα, και λιβάδας (ποταμούς)

δακρύων ενστάζουσα, τη επιμόνω προσεδρία υψηλότερόν τι καραδοκούσα μαθείν»21.

Απαρηγόρητη κλαίει και θρηνεί, γιατί δεν μπορεί να αντέξη την στέρηση τέτοιου θαυμαστού Διδασκά-λου, Ευεργέτου και Σωτήρος. Γράφει ο άγιος Νικόδη-μος Αγιορείτης: «Ηξεύρουσι γαρ αι φιλόθεαι ψυχαί και καρδίαι τι αξίζει ο Θεός και ο Ιησούς, και δια τούτο, όταν τον στερηθούν, τρέχουν επάνω και κάτω, τον ζητούν επιπόνως, και χύνουν δι' Αυτόν αιματωμένα δάκρυα. όθεν και ο Δαβίδ έκλαιγε απαρηγόρητα δια την στέρησιν του Θεού. διό έλεγεν: "Εγεννήθη τα δάκρυά μου εμοί άρτος ημέρας και νυκτός, εν τω λέγεσθαί μοι καθ' εκάστην ημέραν. πού εστιν ο Θεός σου;" (Ψαλμ. μα', 4)

...Δια τούτο και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος ταύτην την σωτήριον συμβουλήν δίδει εις κάθε ψυχήν να εί-ναι πρόθυμος και να δακρύη, ίνα αξιωθή να απολαύ-ση νοερώς εκείνα που ηξιώθησαν να ιδούν αι μυροφό-ροι αισθητώς, ούτω λέγων: "Καν Μαρία τις ης, καν η άλλη Μαρία, καν Σαλώμη, καν Ιωάννα, δάκρυσον ορθρία. ίδε πρώτη τον λίθον ηρμένον, τυχόν δε και τους Αγγέλους και Ιησούν αυτόν" (Λόγος εις το Πάσχα)... Βλέπε, αγαπητέ αναγνώστα, πόσην μεγάλην ωφέλειαν προξενούν τα δάκρυα. Διότι αυτά έκαναν τις Μυροφό-ρους γυναίκες να ιδούν τον Αναστάντα Χριστόν. αυ-τά τις έκαναν να ιδούν τους Αγγέλους. αυτά τις αξίω-σαν να γίνουν της Αναστάσεως πρώται κήρυκες, και να χρηματίσουν των Αποστόλων και Ευαγγελιστών του Κυρίου ευαγγελίστριαι»22.

Για τον θρήνο της Μαρίας της Μαγδαληνής έξω από τον Τάφο γράφει ο ιερός Χρυσόστομος: «Το γυναικείο φύλο διακρίνεται κατά κάποιον τρόπο για την λεπτότητα των αισθημάτων του και έχει μεγαλύτερη τάση προς οίκτο. Αυτό το λέγω, για να μην απορήσης, γιατί τέλος πάντων, η Μαρία θρηνούσε πικρά στον τάφο, ενώ ο Πέτρος δεν έκανε κάτι παρόμοιο... Οι μαθητές, λοιπόν, έφυγαν για να επιστρέψουν στα Ιεροσόλυμα, ενώ εκείνη στάθηκε κοντά στον τάφο. Ήταν μεγάλη παρηγοριά να βλέπη το μνήμα. Να, την κοιτάζεις, που σκύβει και θέλει να δη τον τόπο όπου βρισκόταν το σώμα, προκειμένου να παρηγορηθή; Γι' αυτό και έλαβε μεγάλο μισθό, γι' αυτήν την μεγάλη φροντίδα της. Γιατί εκείνο που δεν είδαν οι Μαθητές, το είδε πρώτη η γυναίκα. Είδε δηλ. δύο Αγγέλους, να κάθονται ο ένας προς το μέρος των ποδιών και ο άλ-λος προς το μέρος της κεφαλής, με λευκή ενδυμασία και το πρόσωπο γεμάτο από πολλή φαιδρότητα και χαρά»23. Από την εμφάνιση των δύο Αγγέλων η Μα-ρία μένει έκπληκτη, θαμπωμένη από το παράδοξο θέα-μα. «Γυναίκα, γιατί κλαις; Ποιον ζητείς;» Την ρω-τούν. Και αυτά τα είπαν, κατά κάποιον τρόπον σαν να την επέπληττον:

-Γιατί κλαις, αφού τόσα είδες; Ακόμη φοβείσαι και δεν μπορείς να εννοήσης τίποτε υψηλότερο; Ακό-μη αμφιβάλλεις και διστάζεις; Ποιον ζητείς; Εκείνον που ηγέρθη;

Που αναστήθηκε; Βλέπεις Αγγέλους να κάθονται μέσα στον τάφο και εσύ ακόμη πιστεύεις, ό-τι εσύλησαν το Σώμα; Ποιος μπορεί να κλέψη Βασι-λέα που φρουρείται από αγγελική φρουρά;

Και εκείνη λέγει: «Πήραν τον Κύριό μου από το μνημείο, και δεν γνωρίζω πού τον έβαλαν» (Ιω. κ’, 13). Αυτό που είπε προηγουμένως στους Αποστόλους, αυτό λέγει και στους Αγγέλους.
«Αλλ’ ω της καλής καρτερίας! Ω της επαινετής πολυπραγμοσύνης! Ου παρείδεν αυτήν ο ποθούμενος. Ουκ αφήκε τη απιστία βυθίζεται ο ζητούμενος. Αλλά τον ζέοντα πόθον ιδών, αυτομάτως εφιστάται» (Θεοφ. Κεραμέως Ομιλία ΛΕ’, εις το όγδοον εωθινόν).

Τότε, στράφηκε πίσω η Μαρία και βλέπει τον Ιη-σού! Πώς εστράφη ξαφνικά προς τα πίσω, ενώ μιλού-σε με τους Αγγέλους; Από την όψη και το βλέμμα των Αγγέλων, από την έκπληξή τους και την στάση τους, μόλις αντίκρυσαν τον Κύριο. Γυρίζει και αυτή προς τα πίσω και βλέπει τον Ιησού. Και εκείνος την ρωτάει: «Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητείς;» (Ιω. κ’, 15). Δεν Τον αναγνωρίζει ακόμη. Τα μάτια της «εκρατούντο του μη επιγνώναι αυτόν» (Βλ. Λουκ. κδ’, 16), ό-πως έγινε με τους δύο Μαθητές που βάδιζαν προς την Εμμαούς. Ίσως δεν Τον αναγνώρισε αμέσως, επειδή τα μάτια της θάμπωσαν από το πολύ κλάμα και δεν έ-βλεπε καθαρά. Ίσως ακόμη δεν είχε φέξει καλά η μέ-ρα. Ίσως, διότι έτσι ο ίδιος ο Ιησούς οικονόμησε, εμ-φανιζόμενος με την πιο ταπεινή και κοινή ενδυμασία, ώστε να τον νομίση για κηπουρό. Και του λέγει: «Κύριε, εάν εσύ τον πήρες στα χέρια σου, πες μου που τον έχεις τοποθετήσει, κι εγώ θα τον πάρω από ε-κεί». Ω της γυναικείας αγάπης! «Ω της ευνοίας και φιλοστοργίας της γυναικός!» (Ιωάννης Χρυσόστο-μος). Και η απάντηση; Το άκουσμα του ονόματός της από το γλυκύ στόμα του Κυρίου: «Μαρία!». Στρέφε-ται, λέγει, αυτή τότε και συγκλονισμένη από το άκου-σμα, αυθόρμητα απαντά: «Ραββουνί» δηλ. Διδάσκαλε. Ο Θεός Λόγος, που γνωρίζει και βλέπει τους διαλογι-σμούς και τις καρδιές των ανθρώπων, δεν την αφήνει να βασανίζεται άλλο. Φώτισε τον νου της, φώτισε τους οφθαλμούς της να δη και να κατανόηση ποιος εί-ναι αληθινά αυτός που της μιλά. Σπεύδει τότε να αγκαλιάση και να ασπαστή τα πόδια του Κυρίου. Αλ-λά Αυτός την αποτρέπει και της λέγει: «Μη μου άπτου. ούπω γαρ αναβέβηκα προς τον Πατέρα μου» (Ιω. κ’, 17). Στάσου μακριά. Μη με εγγίζεις. Επειδή ήτο ακόμη η Μαρία ατελής κατά το φρόνημα, και Τον αναζητούσε στον Τάφο ως άνθρωπο, θέλει να α-νυψώση το φρόνημά της, ώστε να μην τον νομίζη πλέον άνθρωπο, αλλά και Θεό. «Μη με πλησίασης, μη με αγγίξης». Δεν φέρω πλέον το ίδιο φθαρτό σώ-μα, την σάρκα της παχύτητος και της φθοράς. Το Σώ-μα αυτό δεν μπορείτε να το πλησιάσετε και να το αγ-γίξετε. «Επειδή η διάνοιά σου δεν ήγγισε το ύψος του σχετικά μ’ εμέ μυστηρίου, ότι ενώ είμαι Θεός, τώ-ρα βλέπομαι σε σώμα, και μάλιστα θεοειδές, γι’ αυτό μη μ’

εγγίζεις»24.

Και ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης γράφει σχετικώς: «Ας μη ζητήσουμε ανάμεσα στους νεκρούς αυτόν που ζη. Ο Κύριος απωθεί όποιον τον ζητεί μ' αυτόν τον τρόπον, λέγοντάς του "μη μου άπτου". Όταν ανεβώ στον Πατέρα μου τότε θα σου επιτρέπεται να με αγγίζης. Θέλει να πη μην αποτυπώσης στην πίστη σου την σωματική και δουλική μορφή μου, αλλά να λατρεύης αυτόν που βρίσκεται στην δόξα του Πατέρα και υπάρχει με την μορφή του Θεού και που είναι Λό-γος του Θεού»25.

«Το Μη μου άπτου μπορεί να σημαίνη και την νοητή προσέγγιση και επαφή. Διότι (η Μαρία) ήθελε να ερευνήση πώς οικονομήθηκε το Μυστήριο της Α-ναστάσεως. Την απομακρύνει και την αποθαρρύνει α-πό τέτοιου είδους ερωτήσεις και είναι σαν να της λέγη, μην ερευνάς και θέλεις να εξετάσης αυτά που εί-ναι πάνω από τις δυνάμεις σου και τα μέτρα σου. Για-τί ακόμη δεν μπορείς να ανεβής και να φθάσης σε τέ-τοιου είδους μυσταγωγία. Επειδή "Δεν ανέβηκα ακό-μη προς τον Πατέρα μου", ώστε κι εσάς να σας ελκύ-σω και να σας ανεβάσω στην υψηλότερη θεωρία και γνώση που θα γίνη με την κάθοδο σ' εσάς του Αγίου Πνεύματος»26.

Μεγάλη τιμή για την Μαρία να αξιωθή να ιδή τον Κύριο, πρώτη μετά την Θεοτόκο. Μεγάλη ευτυχία για την Μαρία να ιδή πρώτη τον Αναστάντα Ιησού και να μιλήση μαζί Του, μετά την Θεοτόκο. Μεγάλη η τι-μή να την στείλη στους Αποστόλους, να μάθουν και αυτοί την χαρμόσυνη είδηση. Διότι αμέσως μετά προ-σθέτει: «Πορεύου δε προς τους αδελφούς μου και ειπέ αυτοίς. αναβαίνω προς τον πατέρα μου και πατέρα υ-μών, και Θεόν μου και Θεόν υμών» (Ιω. κ' 17). Και συνεχίζει ο άγιος Ευαγγελιστής Ιωάννης: «Έρχεται Μαρία η Μαγδαληνή απαγγέλουσα τοις μαθηταίς ότι εώρακε τον Κύριον, και ταύτα είπεν αυτή». Γίνεται η Μαρία Μαγδαληνή των Αποστόλων απόστολος, των Μαθητών κήρυκας, των Ευαγγελιστών ευαγγελίστρια. Ο Χριστός την διάλεξε γι' αυτήν την υψηλή διακονία και αποστολή. «Αυτή, λοιπόν, φεύγει -λέγει ο ιερός Χρυσόστομος- για να αναγγείλη αυτά στους Μαθη-τές. Τόσο σπουδαίο πράγμα είναι, λέγει, η προσεδρία 27 και η καρτερία» (Ερμηνεία στο κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο, Ομιλία Πστ').

19. Στιχηρόν των Αίνων (ήχ. πλ. α') της Κυριακής του Πά-σχα.
20. Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Ομιλία ΙΗ', «Εις την Κυριακήν των Μυροφόρων», ΕΠΕ τόμ. 9.
21. Βλ. Θεοφάνους Κεραμέως, Ομιλία ΛΕ', Εις το όγδοον εωθινόν.
22. Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου, Ερμηνεία εις τον Κανόνα της Κυριακής του Πάσχα, Εορτοδρόμιον τόμ. Β' σελ. 313-314, έκδ. «Ορθοδόξου Κυψέλης».

23. Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου Ερμηνεία στο Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο, ομιλία Πστ’.
24. Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, Ομιλία εις την Κυριακή των Μυροφόρων, ΕΠΕ τόμ. 9.
25. Αγ. Γρηγορίου Νύσσης, Έργα, ΕΠΕ, τόμ. 10 σελ. 485.
26. Θεοφ. Κεραμέως, Ομιλία ΛΕ’, Εις το όγδοον εωθινόν.
27. Προσεδρία είναι η επιμονή, η παραμονή κοντά σε κά-ποιον και η φροντίδα γι’ αυτόν με πολλή αγάπη.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ